

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/82/2014
Identifikačné číslo spisu: 7713010885
Dátum vydania rozhodnutia: 12.02.2015
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2015:7713010885.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného S. S. pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí 12. februára 2015 v Bratislave dovolanie obvineného S. S., podaného prostredníctvom zvoleného obhajcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 4. septembra 2014 sp. zn. 7 To 79/2014, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného S. S. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Michalovce z 29. mája 2014 sp. zn. 3 T 254/2013 bol obvinený S. S. uznaný za vinného z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe, že

dňa 08.07.2013 v čase o 13.00 hod. na D. N., okres Michalovce, bez povolenia majiteľky a užívateľky Ing. Arch. Z. R., neoprávnene vnikol na oplotený dvor rekreačnej chaty č. XXXX, slúžiacej na celoročné bývanie poškodenej, ktorú aj poškodená riadne obýva celoročne, z ktorého následne vnikol do interiéru tejto chaty tak, že odtiahol zasúvaciu sieťku na balkónových dverách, ktoré boli otvorené, po odtiahnutí tejto sieťky vnikol dnu do obývacej izby na poschodí tejto chaty, kde bol vyrušený majiteľkou Ing. Arch. Z. R. a z miesta následne ušiel, pričom poškodenej Ing. Arch. Z. R. nespôsobil žiadnu škodu.

Za to bol odsúdený podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 4, § 37 písm. m/ Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 11 (jedenásť) mesiacov. Na výkon uloženého trestu bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený S. S. v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil osobitným podaním z 21. júla 2014 prostredníctvom obhajcu (č.l. 176 - 199). V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že súd rozhodol na základe dôkazov, ktoré vo veci neboli vykonané zákonným spôsobom. V štádiu prípravného konania totiž vo veci konal policajt, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. Uvedeným policajtom bol por. Bc. D. F., poverený príslušník

PZ, ktorý je s poškodenou Ing. Z. R. v priateľskom vzťahu. Poukázal pritom na sociálnu sieť Facebook, kde sú obaja evidovaní ako priatelia. Bez ich vzájomného súhlasu by to nebolo technicky možné. V tejto súvislosti poukazoval na skutočnosť, že por. Bc. D. F. hodnotil na tejto sieti fotografie poškodenej. Namietal nezákonný postup pri rekognícii v prípravnom konaní, vytýkal súdu prvého stupňa, že neodstránil rozpory svedeckých výpovedí policajtov a nebral do úvahy výpoveď jeho manželky, ktorá vypovedala v jeho prospech.

Na základe včas podaného odvolania vo veci rozhodoval Krajský súd v Košiciach, ktorý na verejnom zasadnutí 4. septembra 2014 uznesením sp. zn. 7 To 79/2014 odvolanie obvineného podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 4. septembra 2014, kedy vo veci rozhodol krajský súd, pričom obvinený uložený trest od 4. novembra 2014 vykonáva v Ústave na výkon trestu v Košiciach.

Odpis rozhodnutia krajského súdu obvinený podľa pripojenej návratky prevzal 23. októbra 2014 a prokurátor 21. októbra 2014. Od obhajcu sa v spise nenachádza návratka, ale je evidentné, že rozhodnutie prevzal, nakoľko podal predmetné dovolanie.

Okresný súd Michalovce dňa 31. decembra 2014 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie obvineného S. S., ktoré podal prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Martina Vasiľa, ktorý obhajoval obvineného aj v pôvodnom konaní pred odvolacím súdom. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 30. októbra 2014 z dôvodov § 371 ods. 1 písm. e/, g/ Tr. por.

V písomných dôvodoch svojho dovolania (č.l. 217 - 222) uviedol, že dovolanie podáva proti rozhodnutiu krajského súdu, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok proti rozsudku súdu prvého stupňa. Obvinený v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. zopakoval argumentáciu, ktorú uvádzal vo svojom odvolaní. Rozsudok súdu prvého stupňa je podľa neho nezákonný a nesprávny, pretože v priebehu prípravného konania konal orgán činný v trestnom konaní, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. Znovu poukazoval na priateľský vzťah povereného príslušníka por. Bc. D. F. s poškodenou Ing. Z. R., ktorá skutočnosť vyplýva z ich profilov uvedených na sociálnej sieti Facebook, kde poverený príslušník komentuje fotografie poškodenej. O tejto skutočnosti sa dozvedel až po doručení rozsudku súdu prvého stupňa, čo namietal aj v odvolaní proti rozsudku. Por. Bc. D. F. mal byť vylúčený z vykonávania úkonov, a preto úkony, ktoré vykonal v prípravnom konaní nemôžu byť podkladom na rozhodnutie.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. uviedol, že napadnuté rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Namietal, že súdy nižšieho stupňa nezohľadnili nezákonnosť rekognície vykonanej v prípravnom konaní. Celá rekognícia je zaťažená viacerými chybami, ktoré odôvodňujú nezákonnosť tohto dôkazného prostriedku a následne nepoužiteľnosť záverov z nej pre účely trestného konania.

V tejto súvislosti poukazoval na výpoveď poškodenej, ktorá uviedla, že v chate videla osobu skôr z profilu a viac zozadu. Následne neskôr videla vonku jeho a začala ho obviňovať, že bol u nej na chate. Je evidentné, že si ho dobre obzrela a následne bola prítomná aj pri jeho zadržení hliadkou polície. Za danej situácie už bola akákoľvek rekognícia vylúčená, pretože poškodenej už neopoznávala osobu, ktorú mala vidieť na krátky časový moment, ale už opoznávala jeho na základe toho, že ho videla vonku dlhší čas, kým privolaní policajti vykonávali všetky úkony. Ďalej vytýkal, že pri rekognícii ako jediný mal oblečené čierne tričko s bielym motívom, pričom ostatní mali iba čierne tričko bez akéhokoľvek motívu. Namietal tiež zákonnosť svedeckých výpovedí príslušníkov polície G. a I.. Záverom svojho dovolania navrhol zrušiť rozhodnutie Okresného súdu Michalovce z 29. mája 2014 sp. zn. 3 T 254/2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach zo 4. septembra 2014 sp. zn. 7 To 79/2014 a prikázať okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Taktiež navrhol, aby dovolací súd prerušil výkon uloženého trestu a odložil jeho výkon.

Samosudca súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručil na vyjadrenie rovnopis dovolania ostatným stranám trestného konania. K dovolaniu obvineného sa vyjadril okresný prokurátor podaním zo 6. novembra 2014 (č.l. 224). Vo vyjadrení uviedol, že obe napadnuté rozhodnutia považuje za správne, a preto navrhol dovolanie obvineného podľa § 392 Tr. por. zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Tr. por.). Dovolanie podal obvinený prostredníctvom obhajcu, čo je v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Tr. por. Súčasne však zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len dovolací súd) úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, a predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštitúcia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

V posudzovanej veci obvinený ako prvý uplatnil dôvod dovolania uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por., ako už bolo vyššie uvedené, obvinený videl v tom, že úkony v prípravnom konaní činil poverený príslušník, ktorý mal byť pre jeho priateľský vzťah s poškodenou vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. možno uplatniť, ak vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca, alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. V rámci uplatneného dovolacieho dôvodu musí dovolací súd potom skúmať, či skutočne vo veci rozhodol vylúčený orgán.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom, alebo pre pomer k inému orgánu činnému v trestnom konaní.

V posudzovanej veci, ako vyplýva zo spisového materiálu, obvinený až v dôvodoch svojho odvolania vzniesol námietku zaujatosti voči poverenému príslušníkovi por. Bc. D. F.. S jeho námietkami sa podľa názoru dovolacieho súdu dostatočne a presvedčivo vysporiadal súd druhého stupňa v dôvodoch svojho rozhodnutia (strana 4 napadnutého uznesenia), preto v podrobnostiach na ne poukazuje. Dovolací súd považuje za potrebné k tomu dodať, že dôvodom zaujatosti nie je akýkoľvek vzťah k prejednávanej veci alebo k účastníkom, ale musí ísť o vzťah takého charakteru, ktorý objektívne i subjektívne bráni

policijnému orgánu pristupovať k veci a stranám trestného konania nezaujato, a preto oprávnené vyvoláva pochybnosti o jeho nezaujatosť. V konkrétnom prípade však žiadny taký pomer resp. vzťah ani dovolací súd nezistil. Okolnosť, že poverený príslušník a poškodená boli na sociálnej sieti vedení ako priatelia, ešte nenasvedčuje tomu, že ide o taký vzťah medzi nimi, ktorý by vzbudzoval pochybnosti o jeho nezaujatosť. Napokon o skutočnosti, že poverený príslušník vo veci postupoval nezaujato, svedčí aj tá okolnosť, že po podaní návrhu na podanie obžaloby, tento návrh preskúmal najskôr prokurátor a keďže nezistil žiadne pochybenia zo strany povereného príslušníka, podal na príslušnom súde vo veci obžalobu, ktorá bola bez akýchkoľvek pochybností súdom prijatá. Z uvedeného potom vyplýva, že námietky obvineného nie sú spôsobilé naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por.

Ako ďalší dovolací dôvod obvinený uviedol ustanovenie § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., podľa ktorého možno dovolanie podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Vo všeobecnej rovine treba k tomu dovolaciemu dôvodu uviesť, že tento dôvod dovolania sa vzťahuje k najdôležitejšej fáze trestného konania - k dokazovaniu. Dokazovanie prebieha v štyroch etapách, začína vyhľadávaním, nasleduje etapa zabezpečovania dôkazov, potom ich vykonávanie a na záver etapa hodnotenia dôkazov. Za dôkaz pritom môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa Trestného poriadku alebo podľa osobitného zákona.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. sa vzťahuje predovšetkým k tretej etape dokazovania, t. j. k vykonávaniu dôkazov súdom. Logicky však zahŕňa aj predchádzajúce dve štádiá dokazovania, lebo dôkazy zadovážené v rozpore so zákonom nie sú v trestnom konaní použiteľné a hodnotiteľné ani v prípade, ak by ich súd na hlavnom pojednávaní vykonal v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku. Aby bol tento dovolací dôvod skutočne obsahovo naplnený, musí sa zároveň súdne rozhodnutie o nezákonné dôkazy aj reálne opierať.

Obvinený S. S. v rámci tohto dovolacieho dôvodu argumentoval, že v prípravnom konaní sa pri rekognícii nepostupovalo zákonným spôsobom a namietal hodnovernosť svedeckých výpovedí príslušníkov polície.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu považuje dovolací súd za potrebné uviesť, že pri rekognícii v prípravnom konaní sa skutočne nepostupovalo v zmysle zákona. V konkrétnom prípade vzhľadom na priebeh udalostí išlo dokonca o nadbytočný úkon. Poškodená totiž sama prenasledovala páchatela vniknutia do jej chaty a na základe jej iniciatívy bol obvinený aj zadržaný hliadkou polície. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že súdne rozhodnutie o vine obvineného nie je založené iba na tomto jedinom dôkaze. Rozhodnutie je výsledkom dokazovania na hlavnom pojednávaní, ktoré bolo aj podľa dovolacieho súdu vykonané zákonným spôsobom. V trestnom konaní platia zákonom stanovené pravidlá pre zisťovanie skutkového stavu veci a pre hodnotenie dôkazov - ustanovenia § 2 ods. 10 a ods. 12 a § 168 ods. 1 Tr. por. Podľa nich bolo potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu, ktorý bol nevyhnutný pre rozhodnutie. Z uvedeného vyplýva, že dovolaním napadnuté rozhodnutie sa o žiadny nezákonný dôkaz neopiera. Argumentáciu obvineného vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. vyhodnotil dovolací súd ako nedôvodnú, predstavujúcu skôr skrytú formu vyjadrenia jeho záujmu, aby boli vykonané dôkazy (zistený skutkový stav) hodnotené v jeho prospech.

V dovolacom konaní platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por., dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe všetkých vyššie uvedených skutočností a právnych záverov konštatuje, že v trestnej veci obvineného S. S. dôvody dovolania upravené v § 371 ods. 1 písm. e/, písm. g/ Tr. por. splnené nie sú, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky s použitím § 382 písm. c/ Tr. por. na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného S. S. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.